

Politisk vilje til menneskeverd

Det er ikke lovfestet rett til arbeid for uføre. Mange som kunne oppnådd trivsel og vekst på en arbeidsplass, går uten beskjeftigelse.

Innlegg Britt E. Villa

Det er snart valg, og i disse valgtider er det mye snakk om rett til arbeid. Det er en rettighet som de fleste i Norge nyter godt av. Men noen faller utenfor. Og de er ikke engang beskyttet av loven. De er uføre. De får trygd, og de får ikke arbeid. Slik burde det ikke være.

Asker Produkt er en bedrift der 35 uføretrygdete med varig nedsatt funksjonsevne er i arbeid. De opplever mestring, økt livskvalitet, vekst og utvikling innenfor en ramme som er så lik en vanlig arbeidsplass som mulig.

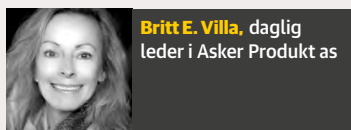
Vi produserer produkter et marked vil ha, og vi tjener penger som gjør at vi reduserer behovet for offentlig støtte. Bedriften er heleid av Asker kommune, som gjennom vår virksomhet sparer betydelig arbeidsinnsats med individuell oppfølging av funksjonshemmede.

Asker Produkt har to hovedarbeidsområder. Vi produserer brød, konditorvarer og påsmurte produkter til eget bakeriutsalg, bedriftskantiner og cateringkunder. Dessuten leverer vi skilt av tre til for eksempel Den Norske

De kommer ut av ensomheten, som ofte kan være plagsom for den aktuelle gruppen.

Vi produserer produkter et marked vil ha, og vi tjener penger som gjør at vi reduserer behovet for offentlig støtte, skriver artikkelforfatteren. Foto: Gorm Kallestad/NTB Scanpix

Britt E. Villa, daglig leder i Asker Produkt as

Turistforening. Vi leverer også kors og ventetegni i tre til begravellesmarkedet.

Prisene ligger midt i markedet, eller litt over, for både kvaliteten og leveringsdyktigheten er høy. Vi konkurrerer på samme vilkår og premisser som andre bedrifter.

Dette er en ordening der alle vinner. Aller mest vinner de ansatte. De kommer ut av ensomheten, som ofte kan være plagsom for den aktuelle gruppen. De får både personlig utvikling og faglig utvikling ved

å bruke sine ressurser, opplever mestring og bidrar til verdiskaping.

Den personlige utviklingen kan være stor. Vi ser hvordan innelukkede personer kommer ut av passivitet og blir aktive og initiativrike ansatte med stor arbeidsglede.

Nettopp arbeidsgleden er sentral når vi lykkes i en bedrift som vår. Arbeidsdagen er gjennomsyret av positive holdninger og yrkesstolhet, kombinert med glede over å kunne bidra, være delaktig og produsere.

Det fører til stor grad av lojalitet, som igjen leder til glede over å møte opp på jobben og levere som avtalt. Det er ikke mindre glede over

resultater og måloppnåelse i Asker Produkt enn i andre bedrifter.

I bunnen for dette ligger mestring og motivasjon. Det er egenskaper som kan overføres til hverdagen. En god dag på jobben inspirerer til hyggelig fritid både for funksjonshemmede og andre.

Dette gjør at vi har lavt sykefravær, der de ansatte i utgangspunktet er uføretrygdet av en kommune som gjennom varig tilrettelagt arbeid tar ekstra godt vare på dem.

Som om ikke det er nok, de er også del av en verdikjede som produserer noe samfunnet trenger og vil betale for. Ikke minst bidrar de til å finansiere sin egen arbeidsplass.

Asker Produkt er del av en sirkeløkonomi der ikke noe går til spille. Som alle andre baker- og konditorvirksomheter, har vi varer til overs ved dagens slutt. De varene, som er både kaker og påsmurt, blir hentet av Varmestua. Det er Asker-kirkens tilbud til personer som er falt utenfor samfunnet og trenger varme, omsorg og mat. Mye av den maten kommer fra oss. Dermed går ikke noe til spille. Og den offentlige støtten til oss kommer til nytte i to ledd. Minst.

En gruppe på utsiden av samfunnet hjelper en annen gruppe på utsiden av samfunnet.

Vi tilbyr også, i regi av Nav, tilrettelagt fagopplæring og arbeidstrening for personer som ønsker vekst og utvikling for å komme inn i ordinært arbeidsliv. Vår type virksomhet kalles vekstbedrifter, og det er 225 slike bedrifter rundt i landet.

Dessverre er det ikke lovpålagt å ha slike tilbud. Det betyr at mange funksjonshemmede som kunne oppnådd trivsel og vekst på en varig tilrettelagt arbeidsplass, går uten beskjeftigelse, til liten glede for dem selv og ofte til sorg for familien. Det opplever vi i en tid hvor det snakkes mye om et inkluderende arbeidsliv og et rausere samfunn.

Da må de uføres rett til arbeid inn i loven. Hvilket parti lover det?

Britt E. Villa, daglig leder i Asker Produkt as, en kommunalt eid bedrift med tilrettelagte arbeidsplasser

MDG-debattant under falskt flagg

Erling Dokk Holm retter sterk kritikk mot Frp i kronikken i lørdagens DN, og påstår at forbud mot eiendomsskatt vil svekke lokaldemokratiet. Dokk Holm mener at det skurrer at et parti som er opptatt av det kommunale selvstyret vil forby skatten.

Den det skurrer for her er nok Dokk Holm selv. Han signerer kun med sitt navn, men er vitterlig nok også MDG-representant i Oslo bystyre. Dokk Holm er varamedlem til byutviklingskomiteen og burde således

flagge eget politisk ståsted når han under overskriften «Arktitektur» kommer med sine meninger om Frp og eiendomsskatt.

MDG er som kjent en ivrig forkjemper for eiendomsskatt i Oslo, og er ett av tre partier i det rødgrønne byrådet som har innført denne skatten etter 18 års borgerlig styre uten. Rundt 450 millioner kroner innkasserer AP, MDG og SV fra boligeiere i Oslo i år, samtidig som de tar inn 750 millioner kroner fra eiendomsskatt på næring.

Eiendomsskatt betales av allerede beskattede midler, den tar derfor ikke hensyn til hvilken inntekt eller gjeld du måtte ha, kun husets verdi. Derfor er eiendomsskatten

tvers igjennom usosial, og jeg er stolt av at mitt parti vil avskaffe den.

Camilla Wilhelmsen, nestleder i byutviklingskomiteen (Frp), Oslo bystyre

Renhet kan knapt selges. To ganger?

Opprinnelsesgarantiene for kraft er et velment virkemiddel (DN, 19. juni til og med 26. juni): får vi vite hva vi kjøper, så kan de skape endring som vil. I kraftsektoren er virkemiddelet håpløst malplassert.

For kraftsektoren har Europeiske lands myndigheter

bestemt endringenes tempo og retning: med kvoter og med tilskudd til ny fornybar kapasitet. Da blir opprinnelsesgarantiene meningsløse: Mange kjøper ikke garantier fordi endringene er bestemt og underveis. Nordmenn - Stein Lier Hansen blant dem - tenker nok at fossene og vindmøllene våre er rene fra Guds hånd uansett hva som står med fin skrift på EU-papir.

De som kjøper får reklame og god samvittighet billig siden etterspørselen er lav og subsidiene hjelper på tilbudet.

Norge og kraftselskapene selger og kundene kjøper renheten to ganger: Norske husholdninger og industri liker å tenke at vi bruker fornybar, og kontinentale brukere kjøper fornybarheten vår og liker at vi

braker kullkraften deres.

Det er trolig varemerket Norge som må bestemme at slikt tøv - alternative fakta - er vi ikke tjent med. Vi burde stanse eksporten av opprinnelsesgarantier. Vi kan gjerne kompensere kraftselskapene med reduksjon i elavgiften, eller la staten kjøpe garantiene. Statsmakten i Norge og resten av Europa tar uansett store verdier fra krafteierne når tilbudsøkninger tvinges inn.

Et rikt land som ønsker å lede kan ikke være altfor åpenbart skinnhellig i klima- og miljøpolitikken.

Gunnar S. Eskeland er professor i miljøøkonomi ved NHH og leder miljøforskning ved SNF og CenSES, sistnevnte i samarbeid med industri- og kraftsektoren.